

ДИПЛОМИРАНЕ

УКАЗАНИЯ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ И КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ ПРИ

ЗАЩИТА НА ДИПЛОМНА РАБОТА

ЗА СПЕЦИАЛНОСТИТЕ: „ПЕДАГОГИКА НА МУЗИКАЛНОТО ИЗКУСТВО“

ИЗПЪЛНИТЕЛСКО ИЗКУСТВО – НАРОДНИ ИНСТРУМЕНТИ ИЛИ НАРОДНО ПЕЕНЕ

ИЗПЪЛНИТЕЛСКО ИЗКУСТВО – ПОП И ДЖАЗ

/актуален от учебната 2023/2024 г./

I. Общи изисквания при защита на дипломна работа:

1. Разработването на дипломна работа се разрешава на студенти, които:
  - Към момента на подаването на молба до ръководителя на катедрата имат среден успех **Много добър /4.50/**, утвърден с решение на Факултетния съвет;
  - Са избрали тема и са определили обект за изследване;
  - Имат съгласието на преподавателя – утвърден като научен ръководител на дипломанта с решение на катедрения съвет и носещ отговорността за разработването и изпълнението на изискванията за подобен труд
2. Дипломната работа трябва да отговаря на изискванията за този вид студентски разработки и спецификата на специалността.
3. Студентите, сливащи трети и четвърти курс, подават молба за разработване на дипломна работа в края на зимния семестър на последната учебна година при условията на т.1 и т.2;
4. Разработването на дипломната работа се осъществява в съответствие с Правилника за образователните дейности, чл. 48, а именно:
  - След разработването, дипломната работа се представя в катедрата за **обсъждане**, не по-късно от **един месец преди публичната защита**;
  - Научният ръководител декларира писмено, че дипломната работа е завършена и може да се допусне до защита.
  - Дипломната работа се рецензира от преподавател, определен от катедрата, отговаряща за обучението, в срок не-по-късно от 1 месец преди датата на защитата, а предложенията за външни рецензенти се утвърждават от декана;
  - Рецензията трябва да бъде депозирана в катедрата не по-късно от 1 седмица преди защитата;
  - **В седмицата преди защитата**, дипломантът има право да се **запознае с рецензията**.
  - Защитата се насрочва след като дипломантът представи справка от учебен отдел, че е **положил всички семестриални изпити**.

Защита на дипломна работа- УКАЗАНИЯ_поп и джаз_2023	Дата на отпечатване: 01.10.2023 г.	Version: 3	Page 1 of 4
---	---------------------------------------	------------	-------------

5. Защитата на дипломната работа протича по следния начин:
  - Председателят на изпитната комисия съобщава имената на дипломанта и темата на дипломната работа;
  - Дипломантът представя експозе на дипломната работа в рамките на 7-8 минути;
  - След експозето се прочита рецензията на дипломната работа;
  - Членовете на изпитната комисия и евентуално присъстващите гости задават въпроси на дипломанта;
  - Дипломантът отговаря на зададените въпроси, като започва с отговор на въпросите, поставени от рецензента;
  - След отговорите следват изказвания;
  - В края на процедурата се дава възможност на дипломанта за заключително изказване.
6. Защитите на дипломни работи са публични.
7. Оценките на проведените защити на дипломните работи се обсъждат и поставят на закрито заседание на комисията.
8. Когато научният ръководител е член на изпитната комисия, той не участва в определянето на оценката на своя дипломант.
9. Оценките, поставени от членовете на държавната изпитна комисии, утвърдени със заповед на ректора, не подлежат на обжалване и преразглеждане.

II. Процедурата по защита на дипломната работа включва следните стъпки:

- Представяне на дипломната работа от дипломанта с необходимите писмени или електронни илюстрации (с продължителност до 7 минути);
- Прочитане на рецензията;
- Поставяне на въпроси от членовете на ДИК във връзка с дипломната работа и от присъстващите;
- Отговяне на посочените в рецензията забележки и/или препоръки и въпроси, в следния ред:
  - ✓ на рецензента;
  - ✓ на членовете на ДИК;
  - ✓ на присъстващите;

III. Писмените дипломни работи се оценяват по следните критерии и показатели:

1/ Съответствие с изискванията:

- 1.1. Съобразно избраната тема, поставените целите и задачи.
- 1.2. На Указанията относно съдържание, обем и структура.

2/ Съдържателност на работата:

- 2.1. Пълнота и логичност на изложението.
- 2.2. Демонстрирано познаване на теорията и практиката в съответната област.
- 2.3. Задълбоченост на анализите.
- 2.4. Оригиналност на предложенията за усъвършенстване.
- 2.5. Обоснованост на предложенията.

3/ Техническо оформление на работата

- 3.1. Оформление на текстовата част (стил и език, правопис, печатни грешки и др.)
- 3.2. Оформление на графичната част (графики, диаграми, приложения и др.)

Защита на дипломна работа- УКАЗАНИЯ_поп и джаз_2023	Дата на отпечатване: 01.10.2023 г.	Version: 3	Page 2 of 4
---	---------------------------------------	------------	-------------

IV. Устното представяне и защита на дипломните работи се оценява по следните критерии и показатели:

1/ Представяне по същество:

- 1.1. Общо впечатление за яснота, стегнатост и увереност на презентацията.
- 1.2. Цялостно и точно представяне на дипломната работа.
- 1.3. Демонстрирано разбиране на проблемите в изследваната организация и на подходите за решението им.
- 1.4. Умело използване на илюстративните материали.
- 1.5. Правилно и точно отговаряне на зададените въпроси.

2/ Техническо представяне:

- 2.1. Качество на нагледните материали.
- 2.2. Количество на нагледните материали за презентация.

Оценяването на писмените дипломни работи се извършва по точкова система. Максимално възможният брой точки е 27 въз основа на определени диапазони и оценки, получени посредством усреднените стойности на точките, дадени от членовете на комисията:

При среден брой 21,7 и повече точки (над 80 % от максималния) - отличен 6;
19 - 21,6 точки (над 70 %) – много добър 5;
16,3 - 18,9 точки (над 60 %) – добър 4;
13,6 - 16,2 точки (над 50 %) – среден 3.

За оценяване на устната защита при максимален брой точки 21 са приети аналогично следните диапазони и оценки:

При среден брой 16,9 и повече точки (над 80 % от максималния) – отличен 6;
14,8 - 16,8 точки (над 70 %) – много добър 5;
12,7 - 14,7 точки (над 60 %) – добър 4;
10,6 - 12,6 точки (над 50 %) – среден 3.

Защита на дипломна работа- УКАЗАНИЯ_поп и джаз_2023	Дата на отпечатване: 01.10.2023 г.	Version: 3	Page 3 of 4
---	---------------------------------------	------------	-------------

- **Комисия, съставила указанията:**
проф. д.н. Румен Потеров;
проф. д-р Иванка Влаева;
доц. д-р Николина Кротева;
гл.ас. д-р Магдалена Лобутова

- **Статут – на основен трудов договор**
- **Година на въвеждане на програмата – 2023**
- **Указанията са обсъдени и приети на Катедрен съвет на катедра Музика с Протокол № .....2023 г. и утвърдени на заседание на ФС с протокол № .....2023 г.**

- **Ръководител на катедра "Музика":.....**
/доц. д-р Бинка Добрева/

- **Комисия:**
проф. д.н. Румен Потеров.....

проф. д-р Иванка Влаева.....

доц. д-р Николина Кротева.....

гл.ас. д-р Магдалена Лобутова.....

Защита на дипломна работа- УКАЗАНИЯ_поп и джаз_2023	Дата на отпечатване: 01.10.2023 г.	Version: 3	Page 4 of 4
---	---------------------------------------	------------	-------------

Защита на дипломна работа- УКАЗАНИЯ_поп и джаз_2023	Дата на отпечатване: 01.10.2023 г.	Version: 3	Page 5 of 4
---	---------------------------------------	------------	-------------

ДИПЛОМИРАНЕ

УКАЗАНИЯ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ И КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА

ПРАКТИКО-ПРИЛОЖНИЯ ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ

ЗА СПЕЦИАЛНОСТТА „ИЗПЪЛНИТЕЛСКО ИЗКУСТВО“ – ПОП И ДЖАЗ

/актуален от учебната 2023/2024 г./

А. УКАЗАНИЯ:

1. Практико-приложният държавен изпит се провежда в учебно заведение, осъществяващо музикално обучение по поп и джаз пеене.
2. Практико-приложният изпит се провежда в учебно заведение на територията на Благоевград, с изпитна комисия определена със Заповед на Ректора, в която задължително се включва и базовият учител, определен за провеждането на Преддипломната педагогическа практика в семестъра предшестваш държавния изпит.
3. Времето и периода за провеждане на практико-приложния държавен изпит се определя от със заповед от Ректора, а конкретният ден и час се съгласува между членовете на държавната изпитна комисия. Дипломантът е задължен да се съобрази с решението на изпитната комисия.
4. Учебното заведение поема ангажимента да осигури при необходимост:
  - ✓ Корепетитор;
  - ✓ Аудиовизуални технически средства
5. При желание, студентът може сам да осигури:
  - ✓ Корепетитор или съпровождащ състав;
  - ✓ Необходимите аудиовизуални средства
6. Избор по отношение възрастово-изпълнителски показател:
  - ✓ С представител на каква възрастова група да проведат практико-приложния изпит;
  - ✓ какво да бъде нивото на изпълнителските умения на обучавания
7. Избор по отношение на жанрово-стиловата определеност и характера на материала:
  - ✓ еднообразен или разнообразен в жанрово-стилово отношение
  - ✓ еднообразен или разнообразен по отношение на характера
8. Студентите имат право да избират:
  - ✓ Конкретни деца, с които да проведат практико-приложния изпит от утвърдените базови учебни заведения в Благоевград или от други населени места;
  - ✓ При избора на деца от друго населено място, практико-приложният изпит задължително се провежда в Благоевград

Б. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ:

I компонент. Организация на урока /план-конспект/:

Критерии:

- Тема и цел на урока;

Държавен практико-приложен изпит-УКАЗАНИЯ_поп и джаз_2023	Дата на отпечатване: 01.10.2023 г.	Version: 3	Page 1 of 4
---	---------------------------------------	------------	-------------

- Избор на художествен материал, съобразен с гласовия диапазон на ученика;
- Структуриране на урока:
  - ✓ Общо времетрае според изискванията, определени от учебното заведение;
  - ✓ Оптимален вариант на съотношение между частите на урока
- Избор на педагогически методи и подходи, в зависимост от:
  - ✓ Възрастта на обучавания;
  - ✓ Изпълнителските умения на обучавания;
  - ✓ Музикалността
- Предварителен анализ на подобрения музикален материал по отношение на:
  - ✓ Форма /обособени дялове и характер/;
  - ✓ Изпълнителски изразни средства, необходими за пресъздаване на художествената образност;
  - ✓ Съотнасяне на техническата проблематика към изпълнителските умения на обучавания

II компонент. Представяне и разучаване на ново музикално произведение:

Критерии:

- Избор на начин за представяне:
  - ✓ Синтезирана информация за творбата;
  - ✓ Прослушване чрез аудио или видео запис.
- Определяне на общия характер и обособяване в най-общ план на параметрите на музикалната изразност /в зависимост от нивото на обучаемия-начално или напреднало/;
- Разучаване на новото произведение:
  - ✓ предварително интонационно-ритмическо овладяване на определени фрази, подготвено чрез разпяването;
  - ✓ разучаване по фрази и постепенно свързване;
  - ✓ изработване на връзки между фразите
  - ✓ следене за правилната постановка, с акцентирано внимание върху звукообразуването, звукоизвличането и дишането;
  - ✓ при певците – следене за ясното и отчетливо артикулиране на текста;
  - ✓ транспониране на песента при необходимост
  - ✓ суингиране /само при напреднали/
- Педагогическо общуване

Окончателна оценка:

Всеки един от двата компонента /организация на урока и представяне и разучаване на ново музикално произведение се оценява поотделно.

Окончателната оценка е средноаритметична между оценките на двата компонента.

Отличен 6 – Предварително съставен план-конспект, включващ всички *обособени изисквания към компонент 1* и резултата от изпълнение на дейностите по *компонент 2, по отношение:* представянето на музикалната творба по начин, провокиращ интереса на обучаемия; избора на методи и подходи, подходящи за определяне на характера и параметрите

Държавен практико-приложен изпит-УКАЗАНИЯ_поп и джаз_2023	Дата на отпечатване: 01.10.2023 г.	Version: 3	Page 2 of 4
---	---------------------------------------	------------	-------------

на музикалната изразност; избор на оптимални методи и подходи, подпомагащи разучаването на музикалната творба; педагогическо общуване, стимулиращо обучаемия към активност;

Много добър 5 – Предварително съставен план-конспект, включващ всички *обособени изисквания към компонент 1* и резултата от изпълнение на *дейностите по компонент 2, по отношение*: представянето на музикалната творба по начин, провокиращ интереса на обучаемия; недобре подбрани методи и подходи при определяне на характера и параметрите на музикалната изразност; избор на оптимални методи и подходи, подпомагащи разучаването на музикалната творба; педагогическо общуване, стимулиращо обучаемия към активност;

Много добър 4 – Предварително съставен план-конспект, включващ всички *обособени изисквания към компонент 1*, но с пропуски по отношение на предварителния анализ на музикалния материал или недобър избор на педагогически методи и подходи; по отношение резултата от изпълнение на *дейностите по компонент 2*: представянето на музикалната творба по начин, провокиращ интереса на обучаемия; недобре подбрани методи и подходи при определяне на характера и параметрите на музикалната изразност; избор на оптимални методи и подходи, подпомагащи разучаването на музикалната творба; педагогическо общуване, стимулиращо обучаемия към активност;

Среден 3 – Предварително съставен план-конспект с незначителни пропуски по отделните показатели *към компонент 1*; по отношение резултата от изпълнение на *дейностите по компонент 2*: недобре подбрани методи и подходи при представянето на музикалната творба, определяне на характера и параметрите на музикалната изразност, разучаването на музикалната творба; педагогическо общуване, недостатъчно стимулиращо обучаемия към активност;

Слаб 2 – съществени пропуски и неточности при съставянето на план-конспекта по отделните показатели *към компонент 1*; по отношение резултата от изпълнение на *дейностите по компонент 2*: недобре подбрани методи и подходи при представянето на музикалната творба, определяне на характера и параметрите на музикалната изразност, разучаването на музикалната творба, водещи до слаб краен резултат от обучението; проблеми в педагогическото общуване.

Държавен практико-приложен изпит-УКАЗАНИЯ_поп и джаз_2023	Дата на отпечатване: 01.10.2023 г.	Version: 3	Page 3 of 4
---	---------------------------------------	------------	-------------

- **Комисия, съставила указанията:**
проф. д.н. Румен Потеров;
проф. д-р Иванка Влаева;
доц. д-р Николина Кротева;
гл.ас. д-р Магдалена Лобутова

- **Статут – на основен трудов договор**
- **Година на въвеждане на програмата – 2023**
- **Указанията са обсъдени и приети на Катедрен съвет на катедра Музика с Протокол № .....2023 г. и утвърдени на заседание на ФС с протокол № .....2023 г.**

- **Ръководител на катедра ”Музика”:**.....
/доц. д-р Бинка Добрева/

- **Комисия:**
проф. д.н. Румен Потеров.....

проф. д-р Иванка Влаева.....

доц. д-р Николина Кротева.....

гл.ас. д-р Магдалена Лобутова.....

ДИПЛОМИРАНЕ

VII. УКАЗАНИЯ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ И КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА

УСТНИЯ ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ

ЗА СПЕЦИАЛНОСТТА „ИЗПЪЛНИТЕЛСКО ИЗКУСТВО“ – ПОП И ДЖАЗ

/актуален от учебната 2023/2024 г./

А. УКАЗАНИЯ:

1. Устният държавен изпит за студентите-дипломанти от специалност „Изпълнителско изкуство“ (поп и джаз пеене) се провежда под формата на **публичен концерт**. В него участват всички студенти, завършващи специалността, като предварително съставят **програма, с реда на участие**.
2. Съставянето на програмата трябва да следва изискванията за:
  - Контрастност на характера на отделните музикални творби;
  - Жанрово-стилово разнообразие в реда на изпълняваните творби;
  - Редът на репертоарната подредба да бъде съобразен с изискванията за контрастност на характера и жанрово-стиловото разнообразие.
3. Изпитният материал за всеки студент трябва да отговаря на следните изисквания:
  - Изпълнение на три произведения – жанрово и стилово разнообразни;
  - Произведенията да са различни по характер и жанр:
    - ✓ едното произведение трябва да бъде задължително от български композитор;
    - ✓ останалите две произведения да се различават в темпово отношение и да бъдат от чужди автори;
  - Песенният материал за певците трябва да бъде изпълнен с целия текст;
  - Изпълняваният материал да не е с времетраене надвишаващо 15 минути

Забележка: Студентът може да реализира самостоятелен публичен концерт, с времетраене не по-малко от 45 минути, който да бъде зачетен за устен държавен изпит, ако отговаря на следните условия:

- Концертната програма да отговаря на изискванията на т.3;
- Да се реализира във времето след утвърждаването на държавната изпитна комисия със заповед на Ректора на ЮЗУ „Н. Рилски“;
- Денят, мястото и часът на концертната изява да бъдат предварително съгласувани с членовете на държавната изпитна комисия;
- Членовете на държавната изпитна комисия да бъдат писмено поканени на концертната изява;
- Концертната изява да бъде публично оповестена чрез съответните рекламни материали.
- В концертната изява могат да участват и други изпълнители – като солисти или в ансамбъл с дипломанта.

Устен държавен изпит- УКАЗАНИЯ_поп и джаз_2023	Дата на отпечатване: 01.10.2023 г.	Version: 3	Page 1 of 4
--	---------------------------------------	------------	-------------

Б. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ:

I компонент. Интегрална интерпретационна въздейственост:

Критерии:

1. Общо драматургическо изграждане /убедителност на интерпретацията и музикалност/, в контекста на характера и съдържанието на произведението;
2. Сценично поведение – органично-артистично присъствие и емоционално въздействие;
3. Ярко изявено емоционално-личностно отношение към съдържателността на творбата и разкриващо принадлежността ѝ към съответния жанр и стил;
4. Наличие на импровизационни моменти в характера на изпълняваната музика.
5. Звукоизвличане и орнаментика, произтичащи от характера, стила и жанра на изпълняваното произведение

II компонент. Техничко-художествена резултатност:

Критерии:

- Техничко-изпълнителска прецизност по отношение на:
  - ✓ Чистота на интонирането;
  - ✓ Темпо, съответстващо на характера;
  - ✓ фразирание – логически продиктувано от музикалното развитие;
  - ✓ динамика, изхождаща от логиката на образното развитие;
  - ✓ метрико-ритмическа устойчивост;
  - ✓ правилно певческо дишане и опора на звука за певците
  - ✓ Ясна дикция и отчетливо артикулиране /при певците/;
- Добро произношение при пеене на чужд език /при певците/;
- Безгрешно научен текст /при певците/.
- Владее на микрофонната техника.
- Умения за суингиране /незадължителен критерий/

Окончателна оценка:

Отличен 6 – по отношение на компонент 1: убедителност на интерпретацията; ярко емоционално-въздействащо сценично присъствие; изявено емоционално-личностно отношение към съдържателността на творбата; звукоизвличане и орнаментика, произтичащи от характера, стила и жанра на изпълняваното произведение; свобода и убедителност в импровизационните моменти; **по отношение на компонент 2:** техничко-изпълнителска прецизност; добро произношение при пеене на чужд език; без грешки в текста; добро владее на микрофонната техника;

+Много добър 5 - по отношение на компонент 1: убедителност на интерпретацията; недостатъчно ярко емоционално-въздействащо сценично присъствие; изявено емоционално-личностно отношение към съдържателността на творбата; **по отношение на компонент 2:** техничко-изпълнителска прецизност, с незначителни пропуски по отношение на някои от показателите в критерий 1; добро произношение при пеене на чужд език; без грешки в текста; добро владее на микрофонната техника;

Устен държавен изпит- УКАЗАНИЯ_поп и джаз_2023	Дата на отпечатване: 01.10.2023 г.	Version: 3	Page 2 of 4
--	---------------------------------------	------------	-------------

Добър 4 - по отношение на компонент 1: недостатъчна убедителност на интерпретацията, поради не добре изяснено емоционално-личностно отношение към съдържателността на творбата; недостатъчно ярко емоционално-въздействащо сценично присъствие; ограничена свобода и импровизационна неубедителност; **по отношение на компонент 2:** технико-изпълнителска прецизност, с пропуски по отношение на някой от показателите в критерий 1; проблеми в произношението при пеене на чужд език или допуснати грешки в текста; добро владееене на микрофонната техника;

Среден 3 - по отношение на компонент 1: недостатъчна убедителност на интерпретацията, поради неясноти в емоционално-личностно отношение към съдържателността на творбата; въздействащо сценично присъствие, но неотговарящо на характера на творбата; ограничена свобода и импровизационна неубедителност; но недобре изградено драматургическо развитие; **по отношение на компонент 2:** технико-изпълнителски проблеми по отношение на показателите в критерий 1; проблеми в произношението при пеене на чужд език или допуснати грешки в текста; проблеми с владееенето на микрофонната техника;

Слаб 2 - по отношение на компонент 1: неубедителна интерпретация; неясноти в емоционално-личностното отношение към съдържателността на творбата; невъздействащо сценично присъствие; липса на импровизационни моменти; **по отношение на компонент 2:** проблеми с технико-изпълнителската прецизност; проблеми в произношението при пеене на чужд език и грешки в текста; проблеми с владееенето на микрофонната техника;

Устен държавен изпит- УКАЗАНИЯ_поп и джаз_2023	Дата на отпечатване: 01.10.2023 г.	Version: 3	Page 3 of 4
--	---------------------------------------	------------	-------------

- **Комисия, съставила указанията:**
проф. д.н. Румен Потеров;
проф. д-р Иванка Влаева;
доц. д-р Николина Кротева;
гл.ас. д-р Магдалена Лобутова

- *Статут – на основен трудов договор*
- *Година на въвеждане на програмата – 2023*
- *Указанията са обсъдени и приети на Катедрен съвет на катедра Музика с Протокол № .....2023 г. и утвърдени на заседание на ФС с протокол № .....2023 г.*

- *Ръководител на катедра "Музика":.....*
/доц. д-р Бинка Добрева/

- **Комисия:**
проф. д.н. Румен Потеров.....

проф. д-р Иванка Влаева.....

доц. д-р Николина Кротева.....

гл.ас. д-р Магдалена Лобутова.....

Устен държавен изпит- УКАЗАНИЯ_поп и джаз_2023	Дата на отпечатване: 01.10.2023 г.	Version: 3	Page 4 of 4
--	---------------------------------------	------------	-------------